

GENETIK I DE ORIENTALSKE RACER

Vi bringer her første & anden del af en genetikserie der kommer til at blive bragt løbende i de næste mange numre af bladet.

Af Henk Keers.

Oversat af: Lone Ebbesen

.....

Del 1 - Genetiske udtryk

Jeg har prøvet at holde forklaringerne på de mange sider så simple som muligt. Det betyder, at kun de mest nødvendige emner bliver forklaret.

For at forstå det følgende er det nødvendigt med nogle få grundlæggende ordforklaringer. Disse udtryk bliver brugt igen og igen på de følgende sider og i de praktiske eksempler. Du skulle virkelig gøre dig fortrolig med de grundlæggende begreber, vi bruger på de følgende sider.

Gener

Generne har deres specielle steder (loci) på kromosomerne, og det er de basiselementer, som arveligheden bygger på. Der findes gener for hver eneste egenskab, din kat har arvet, øjenfarve, knoglebygning, pelskvalitet, pelsfarve, temperament o.s.v. Generne optræder altid parvis.

Alleler

Alleler er forskellige mutationer af det samme gen. F.eks. har genet for pelsfarven "sort" to mutationer, en for chokolade, en for cinnamon.

Homozygot

Man siger, at din kat er homozygot for en egenskab, når den bærer det samme gen to gange i det genpar, der giver egenskaben, altså når de to gener i parret er ens.

Heterozygot

Man siger, at din kat er heterozygot for en egenskab, når generne i det pågældende genpar er uens.

Fænotype

Din kats udseende kaldes fænotype. Det er summen af de egenskaber du kan se på din kats ydre.

Genotype

Genotype dækker hvordan din kat ser ud indeni, hvilke egenskaber den måske kan give videre i avl – det kan man ikke se. Det er summen af al den genetiske information, som din kat bærer og kan give videre til dens kuld.

Dominant

Et gen siges at være dominant, når dets virkning kan ses på din kats fænotype. Der behøves kun et dominant gen i genparret for at det kan ses på din kats fænotype. Bemærk:

For læsbarhedens skyld skrives dominante gener med store bogstaver, d.v.s. genet B (for sort (Black) pelsfarve) er

En tabbymasket siameser. Siamesergen er recessivt, og skal være til stede på begge forældre, for at killigerne kan blive siamesere.

dominant overfor genet b (for chokolade pelsfarve).

Recessiv

Et gen kaldes recessivt, hvis dets effekt ikke kan ses på din kats fænotype, når der kun er et gen til stede. Det samme gen skal være til stede to gange i genparret, for at du kan se dets virkning på din kats fænotype. Bemærk:

For læsbarhedens skyld skrives recessiv gener med små bogstaver. I vores eksempel skal genet b være til stede to gange (bb) for at pelsfarven bliver chokolade.